

Avrupa Aşırı Sağında Göçmen Karşıtlığı: Fransa ve Macaristan Örnekleri

İlhan Aras¹ - Akın Sağıroğlu²

Öz: Avrupa siyasetinde belirleyici bir unsur olarak aşırı sağ, birçok konudan etkilenmektedir. Avrupa kıtasına yönelen göçmenler de bu konulardan biridir. Özellikle Arap Baharı sonrası Avrupa'ya göç eden yüzbinlerce insanın neden olduğu göç krizi ve göçün yarattığı sorunlar aşırı sağın daha fazla gündeme gelmesine neden olmuştur. Çalışmada söz konusu durum Fransa ve Macaristan üzerinden incelenmiştir. Öncelikle göçmen karşıtlığına ilişkin kavramsal bir çerçeve çizilmiş ardından Avrupa aşırı sağı Fransa'da Ulusal Birlik partisi, Macaristan'da Jobbik partisi üzerinden incelenmiştir. Sonuç olarak çalışmada iki aşırı sağ partinin göçmen karşıtlığının farklı nedenlere dayandığı gösterilmiştir. Fransa'da göç karşıtlığı ekonomik, ulusal kimlik ve güvenlik gibi nedenlerden kaynaklanırken, Macaristan'da temelde güvenlik konusu öne çıkmıştır. İki partinin yaklaşımı arasındaki farklılık, aşırı sağ şeklinde sınıflandırılan yapının ülkeler özelinde farklılaşabildiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Aşırı Sağ, Fransa, Macaristan, Ulusal Birlik, Jobbik, Göçmen Karşıtlığı

Anti-Immigration in the European Far-Right: France and Hungary Examples

Abstract: As a distinctive factor in European politics, the far-right has been influenced by many subjects. The migrants moving to Europe have been also one of these subjects. Migration crisis caused by hundreds of thousands of people who migrated to Europe especially after the Arab Spring and the problems created by immigration caused the far-right to become a current issue. In the study, this issue is examined through the France and Hungary cases. First, a conceptual framework for anti-immigration is drawn and then the far-right in Europe is investigated through National Rally of France and Jobbik Party of Hungary. In conclusion, the study showed that the two far-right party's anti-immigrant oppositions are based on different grounds. While anti-immigration in

¹ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü, ilhanaras@nevsehir.edu.tr

² Öğr. Gör., Adıyaman Üniversitesi, Besni MYO, asagioglu@adiyaman.edu.tr

France was caused by reasons such as economic, national identity and security, the security issues basically came to the fore in Hungary. The difference between the two parties' approach shows that the structure classified as far-right can differ in terms of countries.

Keywords: Far-Right, France, Hungary, National Rally, Jobbik, Anti-Immigration

Giriş

Dünyanın ekonomik ve siyasi olarak sorunlu bölgelerinden göç eden insanlar, birçok ülke için önemli bir sorun haline gelmiştir. Göç konusunun günümüzdeki en önemli görünümü, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan Avrupa kıtasına gitmek isteyen insanlar olmuştur. Avrupa ülkelerindeki siyasi partiler de söz konusu göç dalgaları karşısında birçok eylem ve söylem geliştirmek zorunda kalmıştır. Göç konusu, Avrupa ülkelerindeki iktidar partileri için dikkate alınması gereken bir durum olurken, aşırı sağ partiler için göç karşıtlığı oy oranlarını artıran ve iktidar partilerini etkileyebildikleri bir konu haline gelmiştir. Böylece, Avrupa'daki aşırı sağ partilerin göç karşıtlığı daha fazla görünür bir hal almıştır.

Bu çerçevede çalışmada Avrupa aşırı sağını temsilen Fransa'daki Ulusal Birlik* (Rassemblement National / National Rally) ve Macaristan'daki Jobbik partisi (Jobbik Magyarorszagert Mozgalom / Movement for a Better Hungary/ Daha İyi bir Macaristan Hareketi) üzerinden göç karşıtlığı konusu ele alınmıştır. Çalışma, bazı sınırlılıklar üzerinden şekillendirilmiştir. Öncelikle, Avrupa'daki aşırı sağ sadece Fransa ve Macaristan açısından ele alınmıştır. Fransa, Batı Avrupa'daki durumu; Macaristan ise Doğu Avrupa'daki durumu göstermek için tercih edilmiştir. Fransa'da Ulusal Birlik, Macaristan'da ise Jobbik partisi aşırı sağın popüler partileri olarak öne çıkmaları nedeniyle seçilmiştir. Aşırı sağı temsil eden söz konusu iki partinin seçilmesinde; Fransa'daki Ulusal Birlik'in Avrupa siyasetinin en eski ve bilindik aşırı sağ partilerinden biri olması, Macaristan'daki Jobbik partisinin ise yoğun bir şekilde göçe maruz kalan Macaristan'da iktidar partisi üzerinde dahi etkili olabilmesi belirleyici olmuştur.

Çalışmada öncelikle göç karşıtlığına ilişkin kavramsal bir çerçeve sunulmuş, sonraki bölümde ilk olarak Fransa'da Ulusal Birlik ve Macaristan'da Jobbik üzerinden konu incelenmiştir. Söz konusu aşırı sağ partilerin görüşleri sadece göç/göçmen karşıtlığı üzerinden aktarılmıştır. Böylece, Fransa ve Macaristan karşılaştırmasıyla Batı ve Doğu Avrupa'daki aşırı sağın göç/göçmen karşıtlığındaki benzerliklerin ve farklılıkların gösterilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, üye ve liderlerinin açıklamaları temelinde Ulusal Birlik ve Jobbik partilerinin göç ve göçmenlere ilişkin yaklaşımları gösterilmiştir. Ayrıca sağ popülizm üzerinden partilerin göç/göçmen karşıtlıklarındaki ideolojik benzerlik ortaya konulmaya çalışılmıştır. Böylece, Avrupa'daki aşırı sağın güçlenmesinin nedenlerinden biri

* Parti, Haziran 2018'de ismini Ulusal Birlik (Rassemblement National) olarak değiştirmiştir. Çalışmada Haziran 2018 öncesi dönem için Ulusal Cephe (Front National) ismi kullanılacaktır.

olan göçmen karşıtlığına ilişkin eksik olan literatüre katkı sağlamak hedeflenmiştir.

1. Kavramsal Çerçeve

Ulusal Cephe ve Jobbik'in aşırı sağ olarak kabul edilmesi literatürden hareketle yapılmıştır. 2003'te Gabor Vona tarafından kurulan Jobbik partisi Macaristan siyasetinde etkili bir parti olarak ülkedeki göç karşıtlığına ilişkin üretilen söylemlerin şekillenmesinde belirleyici olmaktadır. Literatürdeki çalışmalar (Varga, 2014: 797; Stadelmann, 2013; Mudde, 2012: 6) Jobbik'in aşırı sağ olduğunu göstermektedir. Her ne kadar Marine Le Pen, "partisine aşırı sağ damgası vuranlara karşı dava açacağını" söylese de Avrupa'da aşırı sağın duayeni, Ulusal Cephe'nin lideri Marine Le Pen'in babası Jean-Marie Le Pen olmuş, kendisinin Fransa'da aşırı sağ inşa etme çabaları 1970'lere kadar uzanmıştır (Atikkan, 2014: 105, 116). Bu çerçevede literatürden hareketle (Veugelers, 1997; Godin, 2013; Bréchon ve Mitra, 1992; vd.) Ulusal Birlik'i aşırı sağ olarak kabul etmek mümkündür.

Sides ve Citrin (2007: 478-480) göçmen karşıtlığıyla ilgili teorik tartışmaların iki temel kaynağı olduğunu belirtmektedir: çıkarlar ve kimlikler. Kimlik temelli veya çıkar temelli göç karşıtlığında, tehdit algısı öncelikli bir şart olarak gösterilmiştir. İki yaklaşımın ayrıldığı nokta ise, tehdidin doğasıyla ve kökenlerinin ne olduğuyla ilgilidir. Çıkar temelli teorilerde sosyal ve ekonomik şartlar; kimlik temelli teorilerde kültürel ve psikolojik eğilimler daha belirleyici olmaktadır. Çıkar temelli yaklaşımda göç karşıtı olanların göçmenlerin iş ve ücret kaybı tehdidi yaratacaklarına yönelik algısı ön plana çıkmaktadır. Kimlik temelli teorilerde ise, değerler ve kimliklerle ilgili vurgu daha baskındır. Ülke vatandaşları ekonomik anlamda yaşayacağı bir kayıptan ziyade ulusal kimliğinde veya kültürel yapılarında meydana gelebilecek bir zarardan dolayı göçmen karşıtı bir tutum takınmaktadır.

Rojon (2013), göç ve aşırı sağa desteğin/ilginin özellikle seçim bölgelerindeki anlamlı ilişkinin varlığını tespit ettiği çalışmasında, ülkenin önemli bir göçmen nüfusa sahip olmasını ülkedeki göçmen karşıtı partiye oy verilmesine bir neden olarak belirtmiştir. Özellikle işsizlik ile partiye destek arasında pozitif bir ilişki belirgin olarak dile getirilirken, ayrıca işsizlik düzeyine bakılmaksızın, grupların göçmenleri kendi kültürleri ve kimlikleri için bir tehdit olarak algılayabilme ihtimalini de öne çıkarmaktadır.

Milborn (2012: 227) her ne kadar göçün mücadele edilmesi gereken kötü bir şey olmayıp aksine gelecekteki bazı sorunlar için çözüm olabilecek Avrupa'nın yararına bir durum olduğunu belirtse de Avrupa ülkelerindeki göç karşıtlığında belirgin bir artış görülmektedir. Karácsony ve Róna (2011: 63) aşırı sağın bazı nedenlerinden bahsederken "göçmenlerin artması"nın da bu nedenler arasında göstermektedir. Bir yandan fakir ve eğitimsiz göçmenler iş gücü pazarında ülkedeki insanlar için rakip haline gelirken diğer yandan ülkenin refah sistemine

katkısı olmayan göçmenler sosyal yardımlara da bağlı olmaktadır. Aşırı sağın göçmen karşıtlığındaki bir diğer neden de, göçmenlerin yüksek suç oranlarından dolayı göçmenlere yönelik olumsuz duyguların oluşmasıdır. Karapın (1998: 214), Avrupa’da aşırı sağı güçlendiren nedenlerden biri olarak 1980’lerin sonundan itibaren kıtaya yönelen göçmenlerin yarattığı sosyal ve ekonomik etkilerin aşırı sağ tarafından kullanılmasını göstermiştir. Uzunçayır (2014: 139-141) ise, Avrupa’daki aşırı sağın göçmen karşıtlığıyla ilgili bazı nedenleri bir arada değerlendirmiştir. Öncelikle aşırı sağ partiler için ülkelerindeki veya kıtadaki sorunların kaynağı göçmen nüfus olmuştur. Göçmenler temelde “güvenlik sorunu” olarak görülmüştür. Göçmenlerin dışlanmasını isteyen aşırı sağ partiler için göçmenlerin vergi ödememesi, iş alanlarında rekabeti artırması ve işçi ücretlerinin düşmesine neden olması yerli halkın öncelikli konumuna zarar vermektedir.

Davis ve Deole (2017), göç ve aşırı sağ partiler arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında genel olarak göçün birçok Avrupa ülkesindeki aşırı sağ partinin başarısında önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. Batı ve Doğu Avrupa’da göçmenlere karşı tutum üzerine kıyaslama yapan Bustikova ve Kitschelt (2009: 462) ise, Doğu Avrupa’da farklı etnik kökenlere sahip insanlara karşı olumsuz tutumun göçmenlere karşı tutumun önüne geçtiğinden; Batı Avrupa’da ise göçmenlere yönelik karşıtlığın daha fazla görünür olduğundan bahsetmektedir. Mudde (2012: 13) göçmen karşıtı tutumun Batı Avrupa’da olduğu kadar Doğu Avrupa’da da yaygın olduğunu ancak az sayıda Merkezi ve Doğu Avrupa ülkesindeki seçmenin göçü önemli bir konu olarak gördüğünü ifade etmiştir. Ancak, bu değerlendirmeyi kıtaya Suriyeli mültecilerin akınından önce yapılan bir değerlendirme olarak görmek gerekmektedir. Ayrıca çalışma kapsamında belirtmek gerekir ki, Batı Avrupa’daki aşırı sağ partiler için göçmen karşıtlığı öncelikli konu olurken, Doğu Avrupa’daki devletlerin ulusal azınlıklara karşı olmanın öncelikli olmasının Macaristan özelindeki karşılığı Romanlar/çingeneler olmuştur (Nagy, Boros ve Vasali, 2013: 233).

2. Fransa’da Ulusal Birlik Partisinin Göçmen Karşıtlığı

1972 yılında Fransa’da Jean-Marie Le Pen tarafından kurulan Ulusal Cephe, Avrupa’da yaşanan gelişmelere uygun biçimde göç konusunu odak noktası haline getirerek ülke siyasetinin genel seyri içinde artan bir ilgiyle güçlenmiştir. 1983 yılından itibaren belirgin biçimde -2007 başkanlık seçimleri hariç- seçmen desteğinin arttığı görülmüştür. Buna karşın parti içi tartışmalar ve rekabet de eksik olmamış ve 2011 yılında Jean-Marie Le Pen, kızı Marine Le Pen tarafından partiden uzaklaştırılmıştır. Bu köklü değişimin nedeni olarak da Marine Le Pen’in partinin ırkçılık düzeyine varan göçmen karşıtlığında siyasal bir söylem değişikliğine gitme eğiliminin etkili olduğu belirtilmektedir. Bu lider ve görece söylem değişikliğinin genel anlamda partiye ivme kazandırdığını ifade etmek mümkündür. Partinin son 10 yıldaki oy oranlarına baktığımızda partinin 2009’da %6.3 oy alırken, 2012 başkanlık seçimlerinde %18, 2014 Avrupa Parlamentosu (AP)

seçimlerinde %24.95 oranında oy almış ve birinci parti olmuş, 2017 yılında yapılan başkanlık seçimlerinde oy oranını belirgin şekilde artırarak iki adaylı seçimde %33.9 oy alarak ikinci olmuştur (Aslan, 2016: 234-236).

Partinin “sıfır tolerans” politikasını meşrulaştırmak için 1980’lerden başlayarak, göçmenlik meselesini tekeline aldığı, partinin göç ve göçmenlerin ulusal kimliğe karşı tehlike oluşturduğu söylemini geliştirdiği görülmektedir (Saint-Martin, 2013: 25-37). Böylece, 1970’lerden beri göçmen karşıtlığı parti kampanyalarının ama temasını oluşturmuştur. Jean Marie Le Pen liderliğinde de göçmen karşıtlığına ilişkin yaklaşım yabancı düşmanlığı boyutuna ulaşmış durumdadır. Bu yaklaşımı doğrularcasına “göçmenler artık mahallelerimizde, tren istasyonlarının çevresinde veya gecekonduarda, Fransa’nın muazzam güvenlik ve halk sağlığı sorunlarının sebebi olarak dolaşüyor” ve “artık teröre alışmaya başladık” demiştir (Nossiter, 2015).

Jean-Marie Le Pen, “ölümcül bir ebola salgını, göçmen nüfusundaki küresel patlamaya bir çözüm” olarak önermiştir (Willsher, 2014). Yahudi soykırımını “tarihi bir detay olarak” nitelendiren Jean-Marie Le Pen, anti-semitik çizgiden partiyi uzaklaştırmak isteyen kızı Marine Le Pen için “umarım mümkün olan en kısa sürede evlenir ve soyadını değiştirir” demiş, “kızımdan utanıyorum” ifadelerini kullanmıştır (BBC Türkçe, 2015a). Partinin genel ideolojik durumuna bakıldığında, dönem ve mevcut şartlardaki değişkenlerin belirleyiciliği ile ilgili kısmi değişiklikler olsa da “baba-kız arasında” ideolojik devamlılık korunmuştur. Stockemer ve Barisione (2017: 103-105), Jean-Marie Le Pen ve Marine Le Pen arasında ideoloji ve söylem çizgisinde derin bir sapmanın olmadığını, ince farklılıklara bakıldığında ise; Jean-Marie Le Pen’in doğrudan göçmenliğin kendisiyle ilgilendiğini, topyekün ulusal güvenlik merkezli yaklaşım ile göçmenlerin bütçeye getirdiği yüke, sosyal güvenliğe etkisine ve adli vakalardaki orantısız artışa vurgu yaptığını belirtmektedir. Marine Le Pen ise, göçmenler nedeniyle ortaya çıkan sosyal, kültürel, siyasal etkilere odaklanmakta, ekonomi alanında istihdam, maaş ve emeklilik gibi konularda göçmenlere ilişkin düzenleme yapılmasının bir çözüm olacağı kanaatini öne çıkarmaktadır.

Popülist parti olarak kabul edilen siyasi oluşum, Avrupa siyasetinde yeni siyasal değişimin dinamiklerini ortaya koymaktadır. Bu değişim ve farklılıkları ortaya koyan Taggart’a göre, yeni oluşumlar olarak neo-popülist partilerin diğer aşırı partilerden çeşitli şekillerde farklılık gösterdiğini, en somut farkın da teyit edilmesi zor olsa da, tarihsel süreklilikle ilgili olduğunu belirtir. Neo-popülist partiler böyle bir tarihsel bağdan yoksun görünmekte ayrıca genellikle açık veya örtülü bir göçmen karşıtı duruşa sahip olmaktadır. Parti bir kişi ile özdeşleştirilmiş ise, o parti popülist parti olarak diğerlerinden ayrılır (Taggart, 1995: 39-41). Bu ayrım, mevcutta “baba ve kız arasındaki” farkları ve söylem değişimini açıklayıcı veriler sunmaktadır. Partide kişi kültürünü öne çıkaran örnek eylemler vardır. Bu bağlamda 2018 yılında partinin isminde yapılan değişiklik ve Ulusal Cephe için kullanılan *Le Penleşme* veya *Le Penizm* gibi kavramlar da dikkate değerdir.

Stockemer ve Barisione (2017: 111) partinin ideolojisine odaklandıkları çalışmalarında anlaşılır bir dilin kullanılması, popülizme yeniden odaklanması ve göçmenliğin tematik bir şekilde işlenmesi gibi ince değişiklikler ile partinin yeni ve eski destekçilerini tutmayı başardığını düşünmektedir. Partide değişimi yaratan şey, kullandığı popülist alt ton ve karakter ile birlikte, refah şovenizm, karizmatik liderlik, anti-elitizm olmuş ve bu eğilim partiyi tipik bir sağcı popülist parti haline getirmiştir.

Ulusal Cephe'nin göçmen konusunu çıkış noktası alan ideolojik söyleminin diğer siyasal unsurlar üzerindeki etkilerine bakıldığında da popülist dilin merkez ve çevreyi hızlı bir şekilde etkileyen kapasitesi ortaya çıkmaktadır. Partinin Fransız politikası üzerindeki etkisi, diğer konuların yanında göçü de gündeme getirmesi olmuştur. Parti, 1960'larda ve 1970'lerin ortalarında göçe yoğun olarak maruz kalan Fransa'da göçü/göçmeni siyasi gündeme oturtmayı açıkça başarmış ve 1980'lerde bu sorunu siyasi tartışmalarda daha fazla öne çıkarmıştır. O kadar ki göçmen meselesi, sadece aşırı sağda değil, Komünist Parti'deki tartışmalarda da ortaya çıkmıştır (Bell, 1994: 233-237).

Ulusal Cephe'nin seçim atılımının ilk yıllarında, diğer partilerden belirgin biçimde farklılaşmış olması, yasa, düzen ve göç konularına öncelik vermesiyle mümkün olmuştur. 1980'lerin sonuna gelindiğinde göç/göçmen -hem parti hem de Avrupa genelinde- ve sosyal eşitsizlik gibi konuların çevre, yolsuzluk ve Avrupa Birliği'nin (AB) yıkılmasına ilişkin kaygılardan daha üst sıralarda yer aldığı görülmektedir (Schain, 1999: 8).

Parti, dönemsel olarak seçim başarısı kazandığında ve seçmen kitlesi arttığında, dönemin hükümeti de yabancı düşmanı ve göçmen karşıtı söylemden etkilenmiştir. Örneğin, partiye Parlamento için verilen oyların arttığı 1988-1993 yılları arasında, dönemin hükümetinin kısıtlayıcı bir göç politikasını yürürlüğe koyması ayrıca dönemin Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin 2005 yılında Ulusal Cephe'nin "aile birleşimi" ve "istenmeyen girişleri" engellemeye yönelik siyasi çıkışlarını gündemine alması örnek gösterilebilir (Seifert, 1997: 452). Aynı şekilde partinin göçmenlerin ekonomik maliyetleri ve Fransa'yı İslamlaştırma riskleri hakkında korkutucu söylemleri (Cabanes, 2017) ülkede güvenlik, kimlik gibi toplulukların direnç noktalarında hükümet politikalarını etkileyen hassasiyetlere neden olmuştur. Göç ve Ulusal Kimlik Bakanlığı'nın oluşturulması, Romanların sınır dışı edilmesi veya burkanın yasaklanması gibi hükümet politikaları da partinin göçmen retoriğine güçlü bir meşruiyet kazandıran gelişmeler olmuştur (Godin, 2013: 58).

Marine Le Pen'in sert tutumu, Fransız siyasetçilerinin genel olarak göçmenlik meselesi üzerindeki zorlayıcı tavırlarında da değişikliğe neden olmuştur. Dönemin Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, Marine Le Pen'i göçmenlerle ilgili yorumları nedeniyle "acımasız" ve "insanlık dışı" olarak suçlamıştır (Nossiter, 2015). Üstelik Marine Le Pen de Avrupa'daki diğer partiler ile ilişkilerinin boyutunu sahip olduğu cüretkâr söylem üzerinden

tanımlamaktadır. Örneğin, Britanya’da AB karşıtı söylemleri ile öne çıkan UKIP’in (*United Kingdom Independence Party-Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi*) üst düzey yöneticisi Suzanne Evans, Marine Le Pen’in söylemlerinin dehşet verici olduğunu, “Bu söylemlerin UKIP politikasından çok uzak ve hayal bile edilemez” olduğunu belirtirken, Marine Le Pen “iki taraf arasında bir saç genişliği mesafenin bile olmadığını” savunmaktadır (Sandford, 2017).

Ayrıca Ulusal Cephe’nin Avrupa genelinde AfD (*Alternative für Deutschland-Almanya için Alternatif*) gibi diğer popülist partiler ile yakın politik söylem geliştirdikleri de görülmektedir. Sınır kontrollerinin yeniden başlatılması, aile üyelerinin Fransa veya Almanya’da bulunan mültecilere katılmalarına izin veren düzenlemeleri reddetme gibi gerekçeler ile AfD ve Ulusal Cephe, sadece ulusal ekonomiyi güçlendirmek için vasıflı göçmen beklentisi içinde olmuşlar, suç işleyen yabancılara karşı ise sıfır tolerans eğilimi taşımışlardır (Deutsche Welle, 2016; Aras ve Sağiroğlu, 2018).

2015 yılında ise, Marine Le Pen’in girişimi ile AP’de Avrupa aşırı sağını temsil eden ENF (*Europe of Nations and Freedom-Özgürlükler ve Uluslar Avrupası*) grubu oluşturulmuştur. ENF grubunun üyeleri ve aşırı sağ liderler Le Pen’in ev sahipliğinde “Avrupa’da değişim” sloganıyla Fransa’nın Nice kentinde göçmen karşıtı kampanya yürütmek için toplanmışlardır. Avrupa’nın iyi bir fikir olduğunu ancak AB’nin bu fikre zarar verdiğini ve başka bir Avrupa’nın mümkün olduğunu ifade etmişlerdir (Stone, 2018). Marine Le Pen ise, 15.000 polisin işe alınmasını ve göçün engellenmesine (Telegraph, 2017) katkı sağlayacak şekilde sınır birliklerinin kurulmasının gerekliliğini dile getirirken; partinin göçmen karşıtı söyleminin Avrupa’nın yönetici elitleri arasında alınan siyasi kararları bariz şekilde etkilediği, Birlik yöneticilerinin sınır birliklerinde görevlendirmek üzere 2020 yılına kadar 10.000 polis alımı planında görülmektedir (Yeni Şafak, 2018).

Partinin mülteci krizi ve göçmenlere yönelik olumsuz yaklaşımı Fransa’da ve Avrupa’da popülist hareketlere ilham vererek, tartışmaları da etkilemektedir (6 Degress, 2017). Marine Le Pen, Avrupa dışında Fransız dış politikasını ilgilendiren ve iç siyaseti de etkileyen ziyaretlerde bulunmuş, bu yerlerde de göç konusuna ilişkin yorumlar yapmıştır. Örneğin, Kanada’nın ayrılıkçı Quebec bölgesine ziyaretinde -her ne kadar siyasilerden destek alamasa da- Kanada’nın 25 bin Suriyeli mülteciyi kabul etmesini “delilik” olarak ifade etmiştir (Reuters, 2016).

Lubbers ve Scheepers (2002: 124-141), partinin seçmen kitlesi ve potansiyel ilgi çevresinden hareketle, Ulusal Cephe’ye oy verme davranışlarını test ettikleri çalışmalarında göçmen sayısının fazla olduğu bölgelerde göçe ilişkin algının -özellikle ekonomik- rekabet kaynağı olarak değerlendirildiğini ve bu rekabetin partinin oy oranlarını artırdığını belirtmektedir. Ayrıca partinin, göçmen konusundan doğrudan etkilenen belli bir ekonomi ve eğitim düzeyine sahip seçmene güçlü bir şekilde ulaştığı belirtilmektedir. Göçmen ve Müslüman karşıtı söylemi üzerinden konumlandırılan parti, Avrupa’da gerçekleştirilen saldırılar

sonrasında daha fazla seçmen kazanmış ve yerel seçim sonuçlarında yeni bir rekor kırmıştır (Horbach, 2018).

Kullanılan araçlar üzerinden partinin göç ve göçmen konusuna bakışına odaklanıldığında, Stockemer ve Barisione (2006: 9) partinin Facebook'ta yayınlanan basın bültenleri ve belgeleri arasında en fazla atıfta bulunulan iki kavramı “güvensizlik” ve “göç” olarak tespit etmişlerdir. Çevrimiçi basın bültenlerinde –web sitelerinde–partinin anahtar dört temasının üçünün yüzdelerik dağılımında göç konusu ilk sırada yer almaktadır. Benzer şekilde aynı kaynaklarda, partinin anahtar temalarının yüzdelerik dağılımında “güvenlik” %46 ile ilk sıradayken, “göçmenlik” %31 ile ikinci sırada yer almaktadır. Partinin gençlik yapılanmasında (FNJ) ise, %38 ile göçmenlik ilk sırada yer almaktadır. FNInfo'da ise %43 ile göçmenlik ilk sıradadır (Saint-Martin, 2013: 22-24).

Göç konusuyla bağlantılı olarak Marine Le Pen, göçü askıya almayı ve “vahşi küreselleşme” tehdidine karşı “Fransa'yı” koruyacağını iddia etmiştir (Dearden, 2017). Artan küreselleşme ile göçün artması ve göçmen konusunun daha fazla dikkat çekmesi ile doğrudan alakalı olarak bu çıkış dikkate değerdir. Göç, Fransız toplumunu bir arada tutan sosyal tutkalları ortadan kaldıran bir olgu olarak tasvir edilirken (Counter Point, 2014: 8); Le Pen taraftarları göç, işsizlik, hukuk ve düzen ile ilgili kaygılarıyla öne çıkmaktadır (Veugelers, 1997: 36). Partinin göçmen konusuna yaklaşımında öncelikle güvenlik, ekonomik çıkar, ulusal kimlik vurgusu ve endişesi, ayrıca politik eğilimleri dikkat çekmektedir (Middleton, 2016).

Marine Le Pen 2010 yılında parti destekçilerine, “sokaklarda dua eden Müslümanların görüldüğü yerlerin İkinci Dünya Savaşı'ndaki Nazi işgaline benzediğini” söylerken (BBC News, 2018), 2017 başkanlık seçim sürecinde Fransız vatandaşlığının “miras alınan veya hak edilmiş” olması gerektiğini savunmuş, yasadışı göçmenlere yönelik “Fransa'da kalmak için hiçbir nedenleri yok, yasalar çiğnenmektedir” ifadelerini kullanmıştır (Nowak ve Branford, 2017).

Marine Le Pen, 2012 başkanlık seçimleri kampanyasında sosyo-ekonomik temalar kullanırken, terörist saldırılardan ve göçmen krizinin Avrupa'da ortaya çıkmasından sonra partisinin geleneksel konularına geri dönmüştür. Partinin “bu bizim evimiz!” sloganıyla artan popülaritesi endişe verici (Moullot, 2016) boyutlara ulaşırken, parti lideri ve cumhurbaşkanı adayı, çok kültürlü bir Fransa'ya karşı olduğunu açıkça belirtmiştir (Sheehy, 2017). Marine Le Pen, kitlesel göç karşıtlığını dile getirirken ulusal kimlik ile yakın bir bağ kurmaktadır. Göç politikasının ve çok kültürlülüğün dogmatik “dinler” haline geldiğini ileri sürmektedir. Ayrıca daha sert bir çıkışla, “tek bir dil, tek bir kültür”ün bir ulusal topluluğu tanımadığını dile getirmiştir (Sandford, 2017).

Paris'te 13 Kasım 2015'teki saldırılarından çok önce, Marine Le Pen göçle militan İslamcılık arasında bir bağlantı kurmuş, saldırılardan sonra ise “topraklarımıza karşı nefret vaat eden yabancıları kovma” önerisinde

bulunmuştur (Nowak ve Branford, 2017). Marine Le Pen, Paris saldırılarını göçmenlik politikası için bir sıçrama tahtası olarak kullanmış, Fransa'yı AB'den ve sınırsız Schengen bölgesinden çıkarma sözü vermiş, hükümeti Fransız vatandaşlarına “yabancılardan daha az haklar” vermekle suçlamıştır (Dearden, 2017).

Marine Le Pen, “kitlesele göçü Fransa için bir fırsat değil, bir trajedi” olarak görmüştür (Dearden, 2017). AB'nin Fransa'yı zorladığını söylediği kitlesele göçün ve çok kültürlülüğün tehlikelerine uygun olarak, Fransız kimliğini savunmaya ve ulusal egemenliği yeniden sağlamaya söz verirken, mitingde Le Pen'i dinleyen kalabalık “bu bizim evimiz” diye slogan atmışlardır (Chrisafis, 2016). Marine Le Pen, “mülteci olarak gelenlerin %99'un erkek olduğunu, mültecilerin açık bir şekilde ekonomik nedenlerle geldiğini” belirterek göç edenlere siyasi mülteci statüsünün verilmesine karşı çıkmıştır (Clavel, 2015).

Marine Le Pen “göçmenleri ülkeye pislik, suç, yoksulluk ve İslami terörizm” getirmekle suçlarken, ölen göçmen bir çocuğun fotoğrafını da, -Aylan bebek- “Avrupalıların suçluluk duygusunu manipüle eden basit bir manevra” olarak değerlendirmiştir. Ayrıca Fransa'nın, sadece “yük”ü temsil eden “korkunç” bir göç dalgasına “batırılmış” olmak üzere olduğunu iddia etmektedir. Aylan bebek olayından sonra Almanya'nın göçmenlerle kucaklaşmasına öfkelenerek, Fransa'da Almanya'dan “sekiz milyon daha fazla” işsiz olduğunu iddia etmiş, Merkel'e “belki de daha ucuz bir iş gücü alacağını düşünüyor” eleştirisinde bulunmuştur (Nossiter, 2015).

Marine Le Pen, 2017'de düzenlenen mitingde ise, “ilk yapacağımız Fransa'nın sınırlarını yeniden kurmak olacak” derken, göçmenleri ihraç ederek ve göçü sınırlandırarak, Fransa'yı “daha fazla Fransız” yapma sözü vermiştir (Nossiter, 2017).

Kontrolsüz göçün Fransa'yı “sivil savaşın” eşğine getirdiğini belirten Marine Le Pen, “bazı” göçmenlerin ev sahibi ülkeyle “savaşta” olduklarını, göçmenlerin ve çocuklarının büyük çoğunluğunun Fransa'ya savaş ilan ettiğini iddia etmiştir (McGuinness, 2017). Daha da ileri giderek toplumsal tehdidin boyutunu yeniden tarif edercesine Le Pen, “mülteci çocuklara Fransız devlet okulları yasaklanmalı” düşüncesini ifade etmiştir (PRESSTV, 2016). Bu söylemleri nedeniyle ciddi eleştiriler almış, bunun üzerine “tüm yabancıları değil, ülkeye yasadışı yollarla gelen göçmen çocuklarının eğitim almaması gerektiğini” belirtmiştir (The Guardian, 2016).

Marine Le Pen, 2017 yılındaki seçim için hazırladığı 144 maddelik başkanlık manifestosunda, “asıl ruha geri dönüş” yapılmasını savunarak, Fransız vatandaşlığının elde edildiği sistemi tamamen değiştirmeyi ve mevcut çifte vatandaşlığa sahip olan tüm bireylerin kurallarını değiştirmeyi vaat etmiştir (Jorgensen, 2017). Manifestonun ana temalarından olan göçü neredeyse sifira

indirmenin (The Conversation, 2017) haricinde diğer vaatlere bakıldığında da řu hususlar öne çıkmaktadır (FRANCE 24, 2014):

a) Fransa'ya yasal göçün mevcut sayısının 200.000'den 10.000'e kadar azaltılması b) Fransa'da yasal olarak ikamet eden bir eş veya aile üyesi nedeniyle otomatik verilen göçmenlik haklarının yasaklanması c) Sınır kontrollerinin eski haline getirildiği Avrupa Schengen Bölgesi'nin sona erdirilmesi d) Fransız vatandaşlığı almak için gereken şartların sertleştirilmesi, Fransa'nın ve dilinin güçlü bir taahhüdünde ısrar edilmesi e) Yasadışı göçe sıfır tolerans ve belirli bir süre için ülkede bulunmaları halinde yasadışı göçmenlerin Fransa'da kalma haklarına son verilmesi f) iş ve sosyal konut için yabancılardan ziyade Fransız vatandaşlarına öncelik verilmesi g) Özellikle Avrupalı olmayanlar için çifte vatandaşlık h) Özellikle Afrika'da eski Fransız kolonilerinden, Fransa'ya göçü azaltmak için bu ülkeler ile tüm ekonomik ilişkilerin yeniden müzakere edilmesi.

3. Macaristan'da Jobbik Partisinin Göçmen Karşıtlığı

“Kameramla görüntü çekiyordum. Yüzlerce göçmen birden polis kordonunu aştı.

ö 68

Biri hızla bana doğru gelince korktum. Birden kendimi kaybettim. Saldırıya uğradığımı düşündüm.

Kendimi korumak zorundaydım. İnsanlar panik içinde olduğunda, iyi kararlar almak zordur.

Ben kalpsiz, ırkçı, çocuk tekmeleyen bir kameraman değilim.

Bana karşı başlatılan siyasi cadı avını, karalama kampanyasını, ölüm tehditlerini hak etmiyorum.

Ben sadece küçük çocukları olan ve kötü bir karar almış olan işsiz bir kadını.

Tüm samimiyetimle özür dilerim.”

Petra László'yu 2015 yılında dünya gündemine getiren olay Sırbistan sınırından Macaristan'a doğru kaçan mültecilere çelme takarak yere düşürmesiydi. Olaydan sonra yukardaki açıklamayı yapan László, Jobbik partisine yakınlığı ile bilinen N1TV'de çalışıyordu (BBC Türkçe, 2015b).

Kolár (2016: 6) Macaristan'da diğer birçok Merkezi ve Doğu Avrupa ülkesinden farklı olarak 2015'teki mülteci krizinin yoğun bir şekilde görülmeye başlamasından önce de aşırı sağ eğilimlerin güçlü olduğunu belirtmiştir. The Guardian (2014) Jobbik partisini Avrupa'nın en güçlü aşırı sağ partisi olarak göstermiş ve partinin seçimlerde aldığı başarının nedenleri olarak anti-semitizm ve Roman karşıtlığının yanında göç karşıtlığını da sıralamıştır.

Macaristan, 2010 sonrası dönemde -özellikle de 2015'te- göç sorunuyla yoğun bir şekilde karşılaşmıştır. Göçmenlerin Avrupa'ya girişlerinde Balkan rotasını kullanarak Macaristan üzerinden kıtaya yayılmaları, Macaristan'ı beklenmedik ölçüde bir göç sorunuyla yüzleşmek zorunda bırakmıştır. Bu göç krizi Macaristan'ı iki açıdan etkilemiştir. İlk olarak, AB ile göçmen kotaları vd. konular nedeniyle sorun yaşayan iktidar partisi Fidesz (Macar Yurttaş Birliği), Macaristan-AB ilişkilerini sorunlu bir zemine oturtmuştur. İkinci olarak da, iktidar partisi ve aşırı sağı temsil eden Jobbik gibi ülkedeki siyasi partilerin göçmen karşıtlığını kullanarak seçimlerde oy elde etmeye çalışmaları ülkedeki göçmen karşıtlığını giderek olağan hale getirmiştir. Böylece, Macaristan'da gerek iktidardaki Fidesz gerekse de Jobbik'in göçmen karşıtı çizgide büyük ölçüde aynı söylemleri benimsediği görülmektedir.

Jobbik partisi ve lideri Gábor Vona, küreselleşme ve göç karşıtı görüşleriyle bilinmekte; iktidardaki Fidesz partisi ve lideri Viktor Orban'ın göçmenlere karşı yürüttüğü kampanyalara eşlik etmektedir (Kolár, 2016: 7). Böylece, Fidesz ve Jobbik'in göç karşıtı söylemlerinde büyük ölçüde benzerlikler bulunmaktadır. Bu nedenle Macaristan aşırı sağının söylemleriyle sağ iktidar üzerinde önemli etkileri söz konusudur. Ayrıca, iki partinin göç karşıtı kampanyalarının üç büyük tema üzerinden şekillendiği görülmektedir: ekonomi, kültür ve güvenlik. Jobbik ve Fidesz arasındaki yakınlıkla ilgili konuşan Jobbik parlamento üyesi Marton Gyöngyösi de "Orban veya Vona, Vona veya Orban, bugünlerde kimin kim olduğunu bilmek zor." açıklamasıyla sağ ve aşırı sağ olarak nitelendirilen iki partinin göç karşıtlığında nasıl yakınlaştığını göstermiştir (Thorleifsson, 2017: 328).

2015 yılındaki mülteci krizinin etkisiyle Jobbik'in bu soruna ilişkin yaptığı açıklamalar dikkat çekici olmuştur. Parti lideri Vona, "Macaristan, yasadışı bir göçmen olarak Macaristan sınırına gelen herkesi geri göndermek zorundadır. Burada gerçekten bir insanlık felaketi söz konusudur ancak bu insanlık felaketi fakir göçmenler için değil, fakir Macaristan için olacaktır." açıklamasını yapmıştır. Jobbik'in dış politikasından sorumlu Marton Gyongyosi ise, "her bir [mülteci] çocuk bir AK-47'nin nasıl sökülüp takıldığını bilir ve ben böyle yetenekleri olan birine yakın olduğumda kendimi rahat hissetmem." (Human Rights First, 2015) açıklamasıyla göçün yaratacağı güvenlik tehlikesine vurgu yapmıştır.

2015'te Suriye ve Irak'tan gelerek Macaristan'dan geçen 400.000 mülteci sonradan önlem alan Macaristan, güney sınırına tel örgü çekince ülkeye gelmeye çalışan mülteci sayısında azalma meydana gelmiştir. 199.000 iltica başvurusundan 264'ünü kabul etmesi de mültecilerin ülkeye gelmesini engellemeye yönelik bir politikadır. Ayrıca, Balkan rotasının kapanmasının ardından Macaristan'a mülteci gelişi de durmuştur (DW Türkçe, 2016).

Jobbik partisi ve diğer aşırı sağın "suçlu çingene" söylemi, Macaristan'a gelen göçlerle artan Müslümanların ardından "suçlu olarak Müslüman göçmen" şeklinde yeni bir içerik kazanmıştır. Ekim 2015'te parti dergisi *Barikád*'da

Müslüman ülkelerden gelen göçmenler terörizmle bağlantılı gösterilmiştir. Fidesz'in güvenlik tehdidiyle göçmenleri birleştirmesine benzer şekilde, Jobbik lideri Vona Facebook hesabında “[AB'nin] uyguladığı [her ülkenin belli sayıda mülteci almasını gerektiren] kotayı engellemeliyiz çünkü gelenlerin mülteci, göçmen veya terörist olup olmadıklarını bilemiyoruz.” açıklamasını yapmıştır. Avrupa'daki diğer aşırı sağ partilerden farklı olarak temelde İsrail karşıtı, Filistin ve İran yanlısı bir bakış açısı olan Jobbik, Avrupa sınırını geçen İslam'ı bir tehdit olarak görmüştür (Thorleifsson, 2017: 324).

İktidardaki Fidesz'in söylemlerine benzer olarak aşırı sağ Jobbik de Hristiyan Avrupa'nın hayatta kalma riskini yaratan ekonomik göçmen tehlikesine dikkat çekmektedir. Jobbik, mültecilere yaklaşımında daha da ileri giderek mültecileri suçlu ve terörist olarak nitelendirmektedir. Parti ayrıca, iltica prosedürünün hızlandırılmasını, sınır devriye birimlerinin oluşturulmasını, ordunun görevlendirilmesini ve sınırların kapatılmasını da içeren mültecilere karşı sert siyasi önemlerin alınması için ısrar etmektedir (Juhász, 2016).

Jobbik, 2016 yılında ülkeye mültecilerin yerleşimini engelleyen anayasa değişikliği teklifini parlamentoya tekrar sunmuştur. Aslında değişiklik teklifi Orban tarafından sunulmuş ancak Jobbik'in çekimser kalması üzerine kabul için gereken üçte ikilik çoğunluk sağlanamamıştır. Jobbik, çekimser kalma nedenini hükümetin yabancıların ikamet hakkını satın almasına izin vermesi olarak göstermiştir (Dunai, 2016). Bu süreçte Jobbik'in Fidesz'den ayrıldığı noktayı, dönemin parti lideri Gábor Vona, Orban ile yaptığı bire bir toplantının ardından özellikle Rusya, Çin ve Orta Doğu'dan gelen zengin yabancılar para karşılığında ikamet izninin verilmesinden vazgeçilmesi gerektiği şeklinde belirtmiştir. Jobbik'e göre, bu şekilde alınan ikamet izni “kirli bir iş” ve İslami devlet cihatçıları tarafından bile kullanılabilir bir ulusal güvenlik riskidir (Euractiv, 2016). İlk olarak iade edilebilen 300.000 Euro'luk ve iade edilemeyen 60.000 Euro'luk bir miktarla göçmenlerin aileleriyle birlikte Macaristan'a yerleşmesini sağlayan ikamet hakkı programına ilişkin olarak parti lideri Vona, “ne fakir ne de zengin mülteciler Macaristan'a yerleşmelidir” açıklamasını yapmıştır. Orban, başlangıçta bu teklifi değerlendirmiş ancak daha sonra Jobbik'in “şantaj” yapılmasına izin vermeyeceğini açıklamıştır. Bunun üzerine parti milletvekillerinden gelen yorum ise, “para için teröristlere izin veren vatan hainidir” olmuştur. Bu çerçevede Jobbik'e göre, Orban'ın iktidardaki partisi Fidesz'in çürümüşlüğü Macaristan'ın ulusal çıkarından daha önemli değildir (Zalan, 2016). Bu nedenle Macaristan'ın güvenliğine dikkat etmek öncelikli bir konu olarak kabul edilmiştir.

Nisan 2018 seçimlerinden kısa bir süre önce açıklamalar yapan Jobbik lideri Gábor Vona, bu seçimlerde Macaristan'ın göçmenlerin bir ülkesi olup olmayacağına karar verileceğini belirtmiş; partisinin hazırladığı “göçmen karşıtı eylem planı”nın içeriğini de açıklamıştır. Söz konusu plan şu şekildedir (Pivarnyik, 2018):

-Macaristan'ın güney sınırını korumak

- özerk bir sınır koruma oluşturmak
- göçmenleri reddedecek şekilde Macaristan Anayasası'nı değiştirmek
- göçmenlerle alakalı bütün kotaları reddetmek
- hükümetin mültecilerin yerleşimine ilişkin programının revize edilmesi
- “propaganda bakanlığı” olarak bilinen Antal Rogan liderliğindeki Başbakanlık Kabine Ofisi'nin kapatılması ve bütçesinin eğitime tahsis edilmesi

Jobbik Başkan Yardımcısı ve aynı zamanda Macaristan-Sırbistan sınırındaki Ásotthalom'un Belediye Başkanı olan László Toroczka kendisiyle yapılan bir röportajda (Metelkna, 2018) konuyla ilgili bazı açıklamalar yapmıştır. Afrika, Orta Doğu ve Güney Asya'dan gelen göçmenlerin Balkan rotası üzerinden Macaristan'a gelmeye başladıklarını ve özellikle 2015'te göçün ana merkezi haline geldiklerini belirtmiştir. Hükümete konuyla ilgili mektuplar gönderdiğini ancak AB'nin sınırların korunmasını desteklemediği için yapabilecek bir şey olmadığı yanıtını aldığını söylemiştir. AB kuralları yüzünden kasabasını imkansızlıklar içinde korumaya çalışan fakat göç edenlerin arasındaki teröristlerin ülkeye girişlerine engel olamadığını belirten Toroczka, ancak konu uluslararası medyaya yansınınca sınıra çit örebildiğini, böylece kitlesel göçe son verdiklerini ifade etmiştir. Toroczka, göçün demografik etkileri olduğuna, Batı'daki insanların Afrika ve Güney Asya'ya kıyasla daha az çocuk sahibi olmasından dolayı topraklarından, anavatanlarından vazgeçerlerse başka yerlerdeki insanların Macaristan topraklarını işgal etmek için geleceklerine inanmaktadır. Göçün durdurulamamasının nedeni olarak AB liderini gören Toroczka'ya göre, Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker ve dönemin AP başkanı Martin Schulz gibi AB liderleri göçü durdurmak için ciddi kararlar almamıştır. Son olarak Afganistan veya Orta Doğu ülkelerinden gelenlerin niçin Arap ülkelerinde mülteci olmadıklarını ve niçin Macaristan'a geldiklerini anlamadığını belirten Toroczka, Macaristan'ın Suudi Arabistan, Katar veya diğer zengin Arap ülkeleriyle kıyaslandığında zengin bir ülke olmadığına dikkat çekmiştir. Bu çerçevede Toroczka'ya göre, göçmenlerin ülkelerinde savaş yoksa geri dönmeleri ayrıca savaş durumunda ise Macaristan'a değil ilk güvenli ülkeye gitmeleri gerekir.

Sonuç

Avrupa ülkelerinde giderek artan aşırı sağ partilerin etkinliği her alanda daha fazla görünür olmaktadır. Aşırı sağın birçok tepkisinden biri olarak göç/göçmen karşıtlığı yakın dönem Avrupa siyasetinin belirleyicilerinden biri haline gelmiştir. Çalışmada ele alınan Ulusal Birlik ve Jobbik'ten hareketle aşırı sağın göç karşıtlığına ilişkin bir çerçeveye gösterilmeye çalışılmıştır.

Ulusal Birlik, ilk kurulduğu andan itibaren ideolojik söylemini göçmen karşıtlığı ile şekillendirmiştir. Parti, neredeyse 50 yıllık süreç içerisinde sağ

popülist söylemleri ve görece toplumda karşılığı olan talepleri ile Avrupa'daki diğer siyasi oluşumları etkileme kapasitesine sahip olmuştur. Ulusal Birlik, göçmen konusunu ulusal güvenlik, ekonomik çıkar ve kültürel tehdit dinamikleri çerçevesinde ele almış; ekonomik, sosyal ve siyasal gündem belirleyerek faaliyetlerini yürütmüştür. Göçmen karşıtlığının ekonomik nedenleri arasında Fransızlar için işsizlik konusu ön plana çıkmakta, kültürel olarak ülkenin "Müslümanlaşma" eğilimi gösterdiği iddiası sıklıkla kullanılmaktadır. Güvenlik konusu sosyal olarak işlenirken, işsizlik ve göçmenlerin kullandıkları haklar nedeniyle "Fransızlara" haksızlık yapıldığı düşünülmektedir. Göçmenler nedeniyle ülke sınırlarının kapatılması gerektiği dahi dile getirilmiştir.

Macaristan iktidar partisi Fidesz'in göç karşıtı tutumu, Macaristan'ı Fransa'dan ve diğer birçok Avrupa ülkesinden ayırmaktadır. Jobbik gibi aşırı sağ bir partinin göç karşıtı açıklamalarının benzerini yapan bir iktidar partisinin var olması Macaristan'da aşırı sağ söylemin ülke yönetiminde ne kadar etkin olduğunu göstermektedir. Macaristan'daki Orban iktidarı, Jobbik'in söylemlerinin genel anlamda pratiğe dökülmüş hali olduğundan ülkenin politik tutumunun süreklilik göstereceği görülmektedir. Muhalefette, göçmen karşıtı aşırı sağ parti olarak, görüşlerine sempati duyan/destek veren bir iktidar partisinin olması partinin yaşam alanını genişletmekte ve ideolojisini normalleştirmektedir. Macaristan'daki aşırı sağ parti Jobbik'in göç karşıtı söylemlerinde ise Fransa'daki Ulusal Birlik'ten farklı bir durum olduğu görülmektedir. Buna göre Jobbik'in göçmen karşıtlığında güvenlik ile ilgili konulara ağırlık verdiği, buna karşın ekonomik ve kültürel konular üzerinden kampanyalar yürütmeyi tercih etmediği belirtilebilir.

Göçmen karşıtlığına ilişkin yapılan değerlendirmede Sides ve Citrin'in (2007) çıkar temelli ve kimlik temelli yaklaşımları üzerinde durulmuştur. İki ülkedeki partiler üzerine yapılan incelemede Fransa'daki aşırı sağın göç karşıtlığının hem çıkar hem de kimlik temelli olduğu görülmüştür. Bir yandan göçmenlerin yarattığı ekonomik sorunlar diğer yandan göçmenlerin Fransız kimliğine ve ulusal güvenliğine yarattığı tehditler öne çıkmıştır. Macaristan'daki aşırı sağın göçmen karşıtlığında ise çıkar temelli bir karşıtlıktan ziyade kimlik temelli bir karşıtlık olduğu görülmüştür. Buna göre, Macaristan aşırı sağında göçmenlerin yaratacağı ekonomik sorunlar değil, ülke güvenliğine ve kimliğine verecekleri zarar Macaristan için tehlike olarak gösterilmiştir. Bu durum da iki ülkedeki aşırı sağın göçmen karşıtlığının farklı gerekçeler üzerinden şekillendiğini göstermiştir.

Kaynakça

- 6 Degress. (2017). Attitudes Toward Refugees, Immigrants and Identity in France: More in Common. <http://www.6degreesto.com/article/attitudes-toward-refugees-immigrants-identity-france-common/>

- Aras, İ., Sağiroğlu, A. (2018). Almanya İçin Alternatif Partisi'nin (AfD) Göç Karşıtlığı, Uluslararası Toplumsal ve İktisadi Araştırmalar Kongresi, Ortadoğu'da Göç Hareketleri ve Değişen Dinamikler, Nevşehir, 10-12 Mayıs.
- Aslan, M. Ç. (2016). Dış Politika Alanında Oluşan İdeolojik Bağ: Fransız Milliyetçi Cephe Partisi Örneği: 2011-2015, Akademik Bakış, 10(19), 227-254.
- Atikkan, Z. (2014). Avrupa Benim: Batı Avrupa'da Aşırı Sağın Yükselişi, İstanbul: Metis Yayınları.
- BBC News. (2018). Europe and nationalism: A country-by-country guide, <https://www.bbc.com/news/world-europe-36130006>
- BBC Türkçe. (2015a). Baba Le Pen: Kızımdan utanıyorum. https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/05/150505_le_pen_update
- BBC Türkçe. (2015b). Göçmenlere tekme atan kameraman: Kalpsiz bir ırkçı değilim, https://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/09/150911_macar_kameraman
- Bell, D.S. (1994). The French National Front, History of European Ideas, 18(2), 225-240.
- Bréchon, P., Mitra, S. K. (1992). The National Front in France: The Emergence of an Extreme Right Protest Movement, Comparative Politics, 25(1), 63-82.
- Bustikova, L., Kitschelt, H. (2009). The radical right in post-communist Europe. Comparative perspectives on legacies and party competition, Communist and Post-Communist Studies, 42(4), 459-483.
- Cabanes, De A. (2017). The Front National and the 2017 Electoral Cycle: Mixed Fortunes, <https://www.transform-network.net/en/publications/issue/the-front-national-and-the-2017-electoral-cycle-mixed-fortunes/>
- Chrisafis, A. (2016). The nation state is back!: Front National's Marine Le Pen rides on global mood, <https://www.theguardian.com/world/2016/sep/18/nation-state-marine-le-pen-global-mood-france-brexit-trump-front-national>
- Clavel, G. (2015). Marine Le Pen Decides 99 Percent of Incoming Refugees Are Men, Opposes Giving Them Political Refugee Status, https://www.huffingtonpost.com/2015/09/09/marine-le-pen-refugees_n_8110376.html
- Counter Point. (2014). European Parliament Election Briefing: No. 4, Populist Rhetoric: Front National 2014, <http://counterpoint.uk.com/wp-content/uploads/2014/05/Populist-Rhetoric-Front-National.pdf>
- Davis, L., Deole, S. S. (2017). Immigration and the Rise of Far-Right Parties in Europe, ifo DICE Report 4, 15, 10-15.
- Dearden, L. (2017). French elections: Marine Le Pen vows to suspend immigration to 'protect France', <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/french-elections-latest-marine-le-pen-immigration-suspend-protect-france-borders-front-national-fn-a7689326.html>

- Deutsche Welle. (2016). A comparison of Germany's AfD and France's National Front, <https://www.dw.com/en/a-comparison-of-germanys-afd-and-frances-national-front/a-19249980>
- Dunai, M. (2016). Hungary's nationalist Jobbik party to resubmit measure to ban resettlement of refugees, <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/refugees-migrants-ban-resettlement-hungary-far-right-nationalist-jobbik-party-a7417216.html>
- DW Türkçe. (2016). Orban: 'Göç zehirdir' <https://p.dw.com/p/1JWMP>
- Euractiv. (2016). Hungary's Jobbik could thwart Orbán's anti-migrant vote, <https://www.euractiv.com/section/elections/news/hungarys-jobbik-could-thwart-orbans-anti-migrant-vote/>
- FRANCE 24. (2014). What does France's National Front stand for <http://www.france24.com/en/20140528-france-national-front-policy-eu?>
- Godin, E. (2013). The Porosity between the Mainstream Right and Extreme Right in France: *Les Droites Décomplexées* under Nicolas Sarkozy and Marine Le Pen's Leadership, *Journal of Contemporary European Studies*, 21(1), 53-67.
- Horbach, I. (2018). The increase in popularity of Marine Le Pen's Front National <https://www.diggitmagazine.com/articles/increase-popularity-marine-le-pen-s-front-national>
- Human Rights First. (2015). The Jobbik Party in Hungary: History and Background, <http://www.humanrightsfirst.org/sites/default/files/Jobbik-Party-Fact-Sheet-final.pdf>
- Jorgensen, C. (2017). Le Pen's Promises on Citizenship and Asylum: A Closer Look, <https://migrationvoter.com/2017/04/10/le-pens-promises-on-citizenship-and-asylum-a-closer-look/>
- Juhász, A. (2016). Hungary: Migration trends and political dynamics, <https://www.globsec.org/publications/hungary-migration-trends-political-dynamics/>
- Karácsony, G., Róna, D. (2011). The Secret of Jobbik. Reasons behind the Rise of the Hungarian Radical Right, *Journal of East European & Asian Studies*, 2(1), 61-92.
- Karapın, R. (1998). Radical Right and Neo-Fascist Political Parties in Western Europe, *Comparative Politics*, 30(2), 213-234.
- Kolár, T. (2016). The Migration Crisis and the Rise of Right-wing Extremism and Euroscepticism, Institute for Politics and Society, Policy Paper, Prague.
- Lubbers, M., Scheepers, P. (2002). French Front National voting: a micro and macro perspective, *Ethnic and Racial Studies*, 25(1), 120-149.
- McGuinness, R. (2017). Le Pen says uncontrolled immigration has pushed France to the brink of 'CIVIL WAR', <https://www.express.co.uk/news/world/778995/marine-le-pen-french-election-president-civil-war-immigration>
- Metelkina, S. (2018). László Toroczkai: We Can Save Europe From Migrants—Ásotthalom is a Good Example, <https://www.geopolitica.ru/en/article/laszlo-toroczkai-we-can-save-europe-migrants-asotthalom-good-example>

- Middleton, A. (2006). Populist radical right parties and the securitization of migration in France, Independent Study Project (ISP), Collection. 2430. http://digitalcollections.sit.edu/isp_collection/2430
- Milborn, C. (2012). Polis Devleti, Şengen Vizesi ve Göç: Avrupa Kalesi, Çev. Deniz Banoğlu, ATTAC, Kimin Avrupası? içinde (218-228). İstanbul: Metis Yayınları.
- Moullot, P. (2016). Normalizing Racism in National Front Rhetoric, <https://worldpolicy.org/2016/01/21/normalizing-racism-in-national-front-rhetoric/>
- Mudde, C. (2012). The Relationship Between Immigration and Nativism in Europe and North America. Washington, DC: Migration Policy Institute.
- Nagy, A. B., Boros, T., Vasali, Z. (2013). Hungary, R. Melzer, S. Serafin (Ed.). Right-Wing in Europe: Extremism Country Analyses, Counter-Strategies and Labor-Market Oriented Exit Strategies içinde (229-253). Berlin: Friedrich-Ebert-Stiftung.
- Nossiter, A. (2017). Marine Le Pen Leads Far-Right Fight to Make France 'More French', <https://www.nytimes.com/2017/04/20/world/europe/france-election-marine-le-pen.html>
- Nossiter, A. (2015). For Marine Le Pen, Migration Is a Ready-Made Issue, <https://www.nytimes.com/2015/10/06/world/europe/for-marine-le-pen-migration-is-a-ready-made-issue.html>
- Nowak, M., Branford, B. (2017). France elections: What makes Marine Le Pen far right?, <https://www.bbc.com/news/world-europe-38321401>
- Pivarnyik, B. (2018). Jobbik's first measure would be an "anti-immigration action" plan, <https://budapestbeacon.com/jobbiks-first-measure-would-be-the-anti-immigration-action-plan/>
- PRESSTV. (2016). Refugee kids should be banned from French public schools: Le Pen <https://www.presstv.com/Detail/2016/12/08/497003/France-Le-Pen-refugees-education>
- Reuters. (2016). France's Le Pen criticizes Canadian immigration, refugee policy, <https://www.reuters.com/article/us-canada-politics-france/frances-le-pen-criticizes-canadian-immigration-refugee-policy-idUSKCN0WM12Q>
- Rojon, S. (2013). Immigration and Extreme-Right Voting in France: A Contextual Analysis of the 2012 Presidential Elections. (International Migration Institute Working Paper Series; No. 79). International Migration Institute (IMI), Oxford Department of International Development (QEH), University of Oxford.
- Saint-Martin E. (2013). Profile Analysis The Front National: Model For The Radical Right?, University of Ottawa, Social Sciences Faculty, School of Political Studies, POL 7979 Research Paper.
- Sandford, A. (2017). What are Marine Le Pen's policies?, www.euronews.com/2017/02/09/what-do-we-know-about-marine-le-pen-s-policies
- Schain, Martin A. (1999). The National Front and the French Party System, French Politics and Society, 17(1), 1-16.

- Seifert, W. (1997). Admission policy, patterns of migration and integration: The German and French case compared, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 23(4), 441-460.
- Sheehy, A. (2017). The Rise of the Far Right, <http://harvardpolitics.com/world/rise-of-far-right/>
- Sides, J., Citrin, J. (2007). European Opinion about Immigration: The Role of Identities, Interests and Information, *British Journal of Political Science*, 37(3), 477-504.
- Stadelmann, M. (2013). The Rise of the Extreme Right-The Movement for a Better Hungary (Jobbik) Marcus Stadelmann, *National Social Science Journal*, 39(2), 97-103.
- Stockemer, D., Barisione, M. (2017). The 'new' discourse of the Front National under Marine Le Pen: A slight change with a big impact, *European Journal of Communication*, 32(2), 100-115.
- Stone, J. (2018). France's Marine Le Pen hosts Europe's far-right leaders to launch anti-immigration campaign, <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/marine-le-pen-far-right-france-front-national-geert-wilders-pvv-salvini-lega-a8331396.html>
- Taggart, P. (1995). New populist parties in Western Europe, *West European Politics*, 18(1), 34-51.
- Telegraph. (2017). Who is Marine Le Pen and the Front National party? <https://www.telegraph.co.uk/news/0/marine-le-pen-front-national-party/>
- The Conversation. (2017). What Marine Le Pen's 144-point presidential plan for France actually says, <http://theconversation.com/what-marine-le-pens-144-point-presidential-plan-for-france-actually-says-72910>
- The Guardian. (2016). Marine Le Pen: no free education for children of 'illegal immigrants', <https://www.theguardian.com/world/2016/dec/08/marine-le-pen-says-no-free-education-for-children-of-illegal-immigrants>
- The Guardian. (2014). Fascist Hungarian Gábor Vona: not the sort of immigrant we want in the UK, <https://www.theguardian.com/world/shortcuts/2014/jan/22/fascist-hungarian-gabor-vona-immigrant-uk>
- Thorleifsson, C. (2017). Disposable strangers: far-right securitisation of forced migration in Hungary, *Social Anthropology/Anthropologie Sociale*, 25(3), 318-334.
- Uzunçayır, C. (2014). Göçmen Karşıtlığından İslamofobiye Avrupa Aşırı Sağı, *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 2(2), 131-147.
- Varga, M. (2014). Hungary's "anti-capitalist" far-right: Jobbik and the Hungarian Guard, *Nationalities Papers: The Journal of Nationalism and Ethnicity*, 42(5), 791-807.
- Veugelers, J. (1997). Social Cleavage and the Revival of Far Right Parties: The Case of France's National Front, *Acta Sociologica*, 40(1), 31-49.
- Willsher K. (2014). Jean-Marie Le Pen suggests Ebola as solution to global population explosion,

- <https://www.theguardian.com/world/2014/may/21/jean-marie-le-pen-ebola-population-explosion-europe-immigration>
- Yeni Şafak. (2018). Sınır polisi geliyor, <https://www.yenisafak.com/dunya/sinir-polisi-geliyor-3359630>
- Zalan, E. (2016). Hungarian MPs sink Orban's anti-migrant plan, <https://euobserver.com/migration/135818>